

# SOCIETAS ROMANA EDITRIX

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

quae proprietatem habet Italici diarii "Corriere d'Italia",  
et menstrui commentarii "VOX URBIS", quaelibet  
opera edenda suscipit.

Diligentia in opere - Temperantia in pretio

## MONITUM

Operculi paginae commentarii VOX URBIS ad nuncia  
officinarum, librorum, artificum evulganda, apta maxime  
sunt, quod commentarius ipse per universas orbis regiones  
latissime diffunditur.

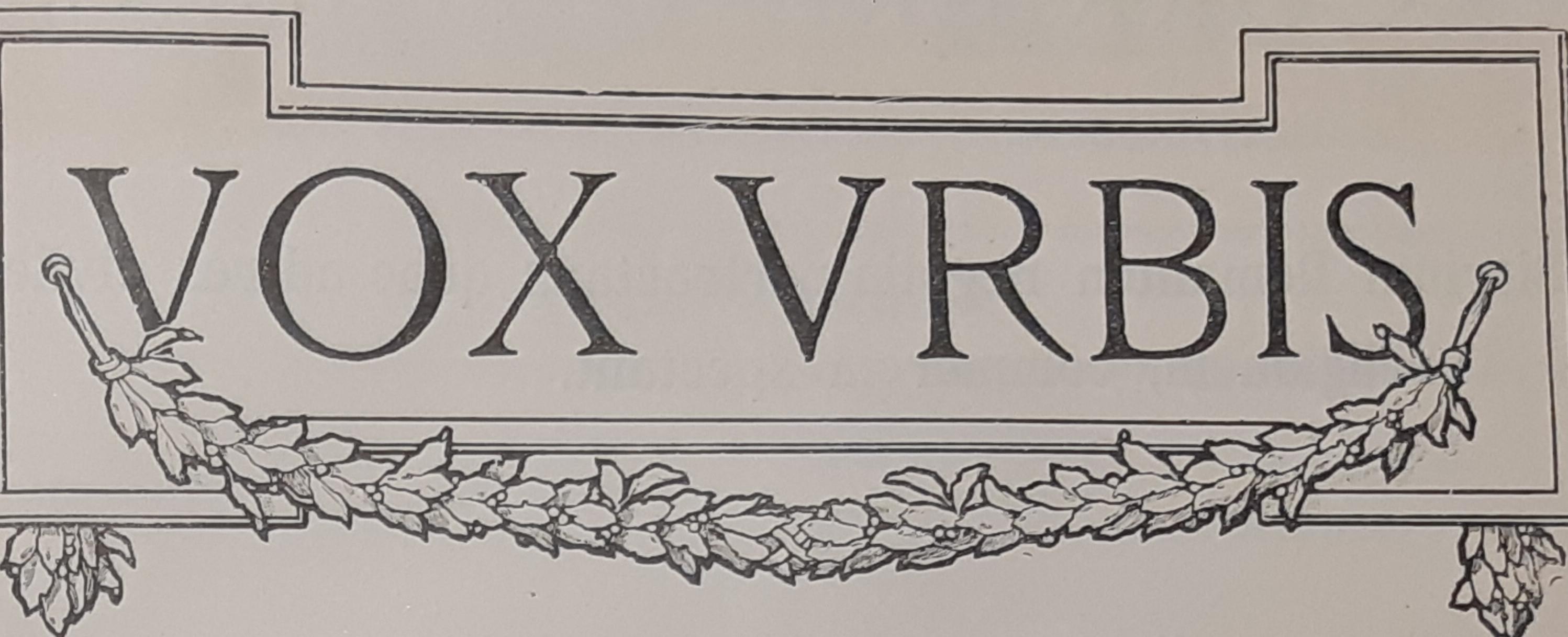
Requirantur pretii prospectus  
a SOCIETATE ROMANA EDITRICE

Roma - Via delle Coppelle, 35 - Roma

Ann. XIII.

ROMAE, Mense Decembri MCMX

Num. XII.



Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS ROMANA EDITRIX

Pretium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum **6**

ubique extra Italiam: Lib. **9** (Doll. **1,80**; Sch. **7**; M. **7**; Rubl. **4**; Coron. **9**)

ante solvendum et recto tramite mittendum

ad SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud  
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum  
Rakowskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud  
"Kronika Rodzinna .."

Varsaviae Polonorum  
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud  
Burns and Oates Librairie Granger Frères

London W. Montreal  
28, Orchard Street. 1699, Rue Notre-Dame

# "CORRIERE D'ITALIA,"

Diarium Romanum negotia pertractans quae ad res civiles, religionem, commercia spectant.

Catholicorum diariorum omnium in Italia maxime diffusum.

Noticias quotidie sibi proprias accipit tum ex Italia, pro cuius provinciis peculiares, quotidie pariter, vulgat editiones, tum e praecipuis civitatibus orbis universi.

Pretium annuae subnotationis est:

In Italia lib. 15; apud exteris gentes lib. 30.

Subnotatio cumulativa cum commentario VOX URBIS:

In Italia libel. 18; ubique extra Italiam lib. 34,50.

Subnotationes mittantur  
ad SOCIETATEM ROMANAM EDITRICEM  
ROMA — Via delle Coppelle 35, — ROMA

Ann. XIII.

ROMAE, Mense Decembri MCMX

Num. XII.

# VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

## Rerum index:

Sociis et lectoribus Commentarii nostri humanissimi.  
Intimum "Vocis Urbis," gaudium.  
Sacrae Theologiae oblectum.  
Quid Sacerdotes debent de Arte scire.  
De re litteraria apud Subalpinos. Operis conclusio — Salutatio.  
De S. Gregorii Nazianzeni epigrammatis ad Matrem.  
Ex Italiis urbibus. De «Cetaria» pago nuper aquarum eluvionibus direpto.  
In Cetarlae reliquias.  
Acta Pontificia. SS. D. N. Pii PP. X litterae ad Gasparem Decurtinum,  
Doctorem Decurialem in athenaeo catholico Friburgensi missae de  
modernismo litterario.

Ex Sacris Congregationibus Romanis sententiae novissimae se-  
lectae: Ex Congregatione Ritu.  
Diarium Vaticanicum.  
Annales: In «Latina America» seditiones — Lusitanae novae republicae  
gusta — Muritana res.  
Publici per orbem coetus legibus ferendis.  
Per orbem.  
Librorum recensio. (D. Pianaroli Moroni).  
Aenigmata.  
Appendix: Arrae Gorgonae — Euplius.

## SOCIIS ET LECTORIBUS COMMENTARII NOSTRI HUMANISSIMIS

Novo adventante anno, quem hilari animo XIV inscribemus, socios et lectores consalutare iuvat, iisque gratiam referre sive qui per arduum tot annorum iter nos comitati sunt, sive qui novissimi accesserunt; omnibusque simul cum votis hisce diebus ab amicis proferri solitis, nostra quoque ingeminari. Nonne enim una nobiscum eorum mens, unus animus, propositum unum, latinum sermonem ita diffundere, ita ad eius amorem alios incendere, ut quem persuasum ubique fiat ipsum ad universas res, vel recentissimas, exprimendas apprime idoneum esse, doctorum virorum saltem apud gentes omnes commune eloquium evadat?

Haec *Vocis Urbis* commentarii condendi causa; haec apud Societatem Editricem nostram eius prosequutionis ratio. Faxit Deus, ut quomodo haec videt apud diarium suum Romanum, cui titulus *Corriere d'Italia* non factiosos Italorum animos in dies colligi viresque suas a patriae nostrae borealis regionibus per ephemeridem *L'Avvenire d'Italia* ad australes usque, per diurnum pariter commentarium *Il Corriere di Sicilia*, confirmatas, videat pariter *Vocem Urbis*, ad bonum summum intentam, Italiae fines magis in dies transgredi, atque latius latiusque propagari per orbem.

\*\*

Quod ad nos pertinet, quibus munus commissum est non parvi hoc momenti negotium moderandi, ab antiqua nostrum agendi ratione, tam magno consensu et accepta et probata, nunquam aberrabimus. Scripta igitur in *Voce Urbis* proximo quoque anno edentur «quae populos omnes aliquo modo attingant, a pubblica re ad bonas artes, a litteris ad simplici et facili stylo expressas descriptions, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentum exercitationes, quae incitamentum veluti in palestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas a S. Congregationibus positas; haec omnia ut quisquis vel ex dissitis regionibus, vel cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus, altero ab altero difformis, per commentarium hunc explore desideria sua possit».

Quo autem sociorum animus ad operandum nobiscum magis sollicitetur erunt etiam anno MDCCCCXI singularia praemia, sub anni exitum assignanda, trium numismatum argenteorum ex iis, quae Pon-

## ARRAE GORGONIAE

(Cfr. num. XI).

(9)

Horruerunt nucleati adhuc equites, ipseque Caecilius sensit momentum adesse supremum, eiusque haec fuit ultima adhortatio:

— Vari Manibus ac Romanae Fortunae ipsi nos hostias damus: sequimini, equites, caputque legati et aquilas recipere comitamini, feralia dona nobiscum adferenda tartaro!

Conclamarunt equites: iraque unanimi una cum duce ratem descendantem circumneunt, ac supra vi petunt.

VI.

Tunc eius inter remiges, emicuit vir corpe procerus fulvoque capillo, telumque iactans in Caeclium:

— Arminius vitor — ait — adsertorque patriae libertatis te libens macto, quem hostiam sacrasti!

Sibyllavit telum, legatique latus attigit, qui corruit ex equo in fluctus. At statim eques, e proximis iunior, elato ense in navem prosilit, vulnerantemque impedit. Audacem videt, dum unda agitur, Caeclius, eumque ultima voce incitavit:

— Corripe, Atili, aquilam! — iamque fluctibus merritur.

Digladiatur Atilius medios inter barbaros, ac nititur tota vi ut Arminium feriat: at, brevi, in humero, in latu, in dextera, in gena sauciatur. Modo fulvus ille dux, ipsam librans aquilae hastam, ex qua Vari cervix pendebat, nutanti iam fronti minitatur ictum gratiosum. At agilis ille euspidem vitat; simul dexteram hostis gladio percudit: qui accepto vulnere relaxat digitos.

Horridum trophyum in fluctus corruit; at iuvenis subripit illud, seseque elata parvula tegens, in undam

proicit: ac, licet sanguinem per vulnera quatuor emitat, supremis viribus lintrem aliam hostibus vacuam arripit, condescendit, fractus tandem in ea requiescit.

Fit interea circa Arminium pugna suprema dum difflit medios per equites mediosque per hostes que vacua apparebat rates illa funebris, inter cadavera, inter spolia fluctibus acta. Iuvenis, defixis in caelum oculis, supremam auroram contemplatur; quasi incunabula materna manu agitata, insolitum fereturum undae pulsant. Abest paullatim omnis strepitus pugnae, grataque somnia cum rigore extremo adveniunt, dum fugit e vulneribus vita:

— Vestinus sinus... Domitilla adstat in lintre, quae caris osculis medusaeam arram, dono sponsi acceptam, linit...

Moriens lento motu dexteram laevo brachio admovet, armillamque, ultimas dilectae puellae reliquias, oris appingit.

Oriente sole Romanae cladis vestigia omnia Rheananis fluctibus innatabant. Dum per ramos silvarum prima lux inaurat aquas, mortifera scapha regium flumen ingreditur, agens rigidas iuvenis exuvias, lorica indutas, rubro sanguine madidas. Laeva corporis Varianae aquilae obstringebat hastam; dextera ad labia arram adhuc premebat.

Prope aquilam, ad pedes cadaveris, Quintilii Vari imperatoris, Iulii Caesaris Octaviani Augusti in Germanos legati, horridum caput nigricabat.

(Finis)

I. A. COSTAGGINI.

## EUPLIUS

*Actio dramatica a I. B. Francesia versibus senariis exarata*

AD "VOCEM URBIS,"

DEDICATIO.

Anno millesimo noningentesimo nono, mense Augusto, Alexandriam petiturus, Messanam urbem olim civibus divitiisque pollentem perlustrare volui, que ob terrae motum iacebat diruta adhuc et ruinis perculta.

Dum oculis contremiscens immane urbis excidium adspicio, et corde pavidus, « subit illius tristissima noctis imago » quea supra fuit tot civibus, hic atque illuc omnia decerno, immobilis religionis tamen insignia miratus, cœlum suspiciens, exclamavi: « En omnium miserorum hominum solatium, fides! » Et dum maximo dolore percussus tempora transacta recolo atque Siculorum religionem respicio, ex una re ad aliam transiliens, ad illa antiquissima perveni, quibus primum sapientia christiana ab apostolis prolata altissimas rapide apud omnes in Insula radices iecit, nec unquam in posterum vel calumniis vel tyrannorum misericordia icari potuit.

Tunc mihi præ ceteris gloriae luminibus circumdatus atque immortalitatis adsurrexit Euplius ille adolescens, qui nondum sacerdotio austus, dominante Diocletiano, Catanae martyrum sustulit, probra, supplicia immania quaque fortiter est perpessus. Sicque Siculos exemplo mortis suaे terroriae firmius in religione tenuit atque a calumniis impiorum insigniter adseruit.

Et dum navis, nullis iam fluctuum impedimentis retenta, rara quidem velocitate, aquae evaporatae vi coacta iter graditur, inter me tacitus et rapidior haec mente volvebam;

« Ecce hoc navigationis tempus inanis in otio teram? Nonne melius foret, si dum inter caelum et aquam peregrine rapior, aliquid scribam, atque sic nec inutilis admodum vivam? Et si de Euplio scripserim, qui adeo de religione optime meritus et de patria immortalem sibi gloriam sanguine comparavit? Sic et ego quandoquidem de martyre aliquantis meritum adquisivero, si ita ad suos recentioribus vestibus induitus vel comicia rediverit!

Hicce mecum ipse prolatis, statim sum opus alacer adgressus, et vel inter quoque fluctum iactationem viatorumque iactantium clamorem, primas scenas descripsi, quas mox Alexandriam adpulsus, in meliorem formam regredi et prope in nonum et amplius mensem pressas tenui. Nunc tandem in vulgus prodit, atque utinam cum lectorum approbatione!

Tres actus sunt, nec adeo breves nec longiores, quos fallimme pueri qui apud nos in scholas gymnasii incumbunt, actitare optime possent, dummodo sub ductu consilioque prudentissimi magistri. Sic vel ipsi bacchanalium ludi in uitatem vertent, et tempora quae saepius in rebus inanibus terri conueverunt, ad animorum sapientiam atque sanctitatem revocabuntur.

Si placet hanc de Euplio comediam edere, ipsam tibi, Vox Urbis, libenter do, dedo, dedico, eique et Tibi candidissime omnia fausta auspicor, nec non ab ipso sanctissimo christiana religionis adsertore largissime precor. Vale,

## VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

USUM LATINI SERMONIS PER ORBEM UNIVERSUM TUETUR AC FOVET

Itaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simplices et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas in S. Congregationibus inductas; haec omnia ut quisque vel ex dissitis regionibus, vel cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero difformis per commentarium eumdem explere desideria sua possit.

Pretium annuae subnotationis est :

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italianam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ante solvendum et recto tramite mittendum

ad Societatem Editricem Romanam

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA,

quae commentarium possidet nunc atque administrat.

# SOCIETAS ROMANA EDITRIX

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

quae proprietatem habet Italici diarii "Corriere d'Italia",  
et menstrui commentarii "VOX URBIS", quaelibet  
opera edenda suscipit.

Diligentia in opere - Temperantia in pretio

## MONITUM

Operculi paginae commentarii VOX URBIS ad nuncia  
officinarum, librorum, artificum evulganda, apta maxime  
sunt, quod commentarius ipse per universas orbis regiones  
latissime diffunditur.

Requirantur pretii prospectus  
a SOCIETATE ROMANA EDITRICE

Roma - Via delle Coppelle, 35 - Roma

Ann. XIV.

ROMAE, Mense Ianuario MCMXI

Num. I.

# VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Premium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum 6

ubique extra Italiam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via delle Coppelle, 35 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud  
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum  
Rakewskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud  
"Kronika Rodzinna ..

Varsaviae Polonorum  
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud  
Burns and Oates

London W.  
28, Orchard Street.

apud  
Librairie Granger Frères

Montreal  
1639, Rue Notre-Dame